

POSTANOWIENIE

Dnia 6 maja 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Siwek

w sprawie sędzi Sądu Rejonowego w [...] X. Y.

obwinionej o popełnienie przewinienia dyscyplinarnego z art. 107 § 1 pkt 1 i 5 ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych wyczerpującego jednocześnie znamiona umyślnych występków z art. 231 § 1 i art. 271 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej
na posiedzeniu bez udziału stron w dniu 6 maja 2026 r.

z urzędu

kwestii zawieszenia postępowania dyscyplinarnego

postanowił:

na podstawie art. 22 § 1 k.p.k. w zw. z art. 128 ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych zawiesić postępowanie w sprawie o sygn. akt I ZSK 9/25 do czasu prawomocnego zakończenia postępowania karnego prowadzonego obecnie przez Prokuraturę Rejonową [...] w sprawie o sygn. akt [...]

UZASADNIENIE

Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego przy Sądzie Okręgowym w [...]1 złożył wniosek o rozpoznanie sprawy dyscyplinarnej wobec X. Y. – sędzi Sądu Rejonowego w [...], obwinionej o to, że w dniu 7 lutego 2025 r., w Sądzie Rejonowym w [...], będąc upoważnioną do zastępowania prezesa i wiceprezesa

Sądu Rejonowego w [...] w czasie ich nieobecności w sądzie, nie zweryfikowała, czy zaktualizowała się ta przesłanka i podczas obecności w sądzie ówczesnej wiceprezes sądu, która uprzednio odmówiła podpisania datowanego na 29 stycznia 2025 r. wniosku sędzi X.1 Y.1 o przedłużenie terminu do sporządzenia uzasadnienia w sprawie Sądu Rejonowego w [...] o sygn. I C [...], działając na szkodę interesu publicznego, podpisała wyżej wymieniony wniosek, co skutkowało niezgodnym z prawdą odnotowaniem w kontrolce uzasadnień systemu informatycznego sądu, że rażące opóźnienie sporządzenia uzasadnienia przez sędzię X.1 Y.1 było prawidłowo usprawiedliwione, czym pomogła uniknąć sędzi X.1 Y.1 odpowiedzialności dyscyplinarnej za sporządzenie uzasadnienia z rażącym uchybieniem terminu, które to zachowania naruszyły art. 329 § 2 i 4 k.p.c. oraz § 2, § 4, § 5 ust. 2 i 4, § 12 ust. 1 i § 14 ust. 1 Zbioru zasad etyki zawodowej sędziów i asesorów sądowych, czym dopuściła się oczywistej i rażącej obrazy przepisów prawa procesowego, a jednocześnie uchybiła godności urzędu sędziego popełniając przewinienie dyscyplinarne z art. 107 § 1 pkt 1 i 5 u.s.p.

Niezależnie od powyższego prokurator Prokuratury Rejonowej [...] postanowieniem z dnia 7 stycznia 2026 r., sygn. akt [...], wszczął śledztwo w sprawie przekroczenia uprawnień przez sędziego Sądu Rejonowego w [...] przez podpisanie w imieniu prezesa Sądu Rejonowego w [...] bez posiadania ku temu upoważnienia, a nadto antydatowanego dokumentu w postaci wniosku referenta w sprawie I C [...] Sądu Rejonowego w [...] o wyrażeniu zgody na przedłużenie terminu do sporządzenia uzasadnienia wyroku w wyżej wymienionej sprawie do dnia 28 lutego 2025 r., czym poświadczyła w nim nieprawdę jako osoba uprawniona do przedstawienia przedmiotowego dokumentu, czym działano na szkodę interesu publicznego, tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k. w zb. z art. 271 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Postępowanie dyscyplinarne należało zawiesić do czasu prawomocnego zakończenia postępowania karnego prowadzonego obecnie przez Prokuraturę Rejonową [...] w sprawie o sygn. akt [...], ze względu na fakt, że przedmiotem postępowania prowadzonego w tamtejszej Prokuraturze jest czyn opisany we

wniosku Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego przy Sądzie Okręgowym w [...]1 z dnia 20 sierpnia 2025 r., sygn. akt [...], który zarazem wypełnia znamiona przestępstwa.

Zgodnie z treścią art. 22 § 1 k.p.k., mającego zastosowanie w postępowaniu dyscyplinarnym sędziów na mocy odesłania zawartego w art. 128 u.s.p., jeżeli zachodzi długotrwała przeszkoda uniemożliwiająca prowadzenie postępowania, postępowanie to zawiesza się na czas trwania tej przeszkody. Z powołanego przepisu wynika, że katalog okoliczności, które uzasadniają zawieszenie postępowania nie jest zamknięty, skutkiem czego każdorazowo podlegają one ocenie w kontekście tego, czy rzeczywiście stanowią przeszkodę do rozpoznania sprawy oraz czy jest ona długotrwała.

Według art. 120 § 1 u.s.p., po prawomocnym zakończeniu postępowania karnego przeciwko sędziemu, sąd lub prokurator przesyła akta sprawy właściwemu rzecznikowi dyscyplinarnemu. Jeżeli postępowanie dyscyplinarne nie było wszczęte, rzecznik dyscyplinarny podejmuje czynności dyscyplinarne, choćby w postępowaniu karnym został wydany wyrok uniewinniający. Z przepisu można zatem wnosić, że właściwym rozwiązaniem procesowym jest rozstrzygnięcie w pierwszej kolejności sprawy o przestępstwo, a następnie sprawy o delikt dyscyplinarny. Wskazuje on bowiem jasno na obowiązek przesłania akt sprawy karnej po jej prawomocnym zakończeniu, a oczywiste jest, że przesłanie takie ma służyć ich wykorzystaniu.

Nadto, w orzecznictwie Sądu Najwyższego wskazuje się, że w takiej sytuacji postępowanie dyscyplinarne powinno zostać zawieszono do momentu zakończenia postępowania karnego, jeśli istnieje uzasadnienie wynikające z efektywności i ekonomiki procesowej, chyba że wystarczające jest zarządzenie przerwy lub odroczenie rozprawy (por. uchwałę Sądu Najwyższego (7) z 28 września 2006 r., I KZP 8/06). Należy jednocześnie podkreślić, że słusznie w uzasadnieniu tej uchwały zaznaczono, że organem właściwym do stwierdzenia tego, czy dany czyn stanowi przestępstwo czy też nie, jest sąd karny, gdyż tylko ten sąd jest umocowany do wydania orzeczenia podważającego zasadę domniemania niewinności. W tym kontekście należy stwierdzić, że skoro do stwierdzenia, że czyn stanowi przestępstwo umocowany jest wyłącznie sąd karny, tym bardziej oczekiwanie na

jego rozstrzygnięcie jest uzasadnione. Oczywiście jest bowiem, że taka okoliczność jest doniosła z punktu widzenia rozstrzygnięcia o delikcie dyscyplinarnym, zarówno w płaszczyźnie winy, jak i kary.

Jak wskazano na wstępie, aktualnie toczy się postępowanie karne co do czynu zarzucanego sędzi X. Y. jako delikt dyscyplinarny. Nie ulega wątpliwości, że powielanie czynności dowodowych, tj. przeprowadzanie dokładnie tych samych czynności w postępowaniu dyscyplinarnym, co w postępowaniu karnym, nie jest celowe.

Ubocznie należy zaznaczyć, że zawieszenie postępowania w sprawie o delikt dyscyplinarny sędziego z powodu na oczekiwanie na prawomocne zakończenie sprawy karnej nie stanowi zagrożenia z punktu widzenia upływu okresu przedawnienia, ze względu na treść art. 108 § 5 u.s.p. Zgodnie z tym przepisem przedawnienie dyscyplinarne nie biegnie w czasie postępowania dyscyplinarnego, począwszy od dnia złożenia wniosku do sądu dyscyplinarnego do dnia prawomocnego zakończenia postępowania dyscyplinarnego.

Z tych względów Sąd Najwyższy postanowił, jak w sentencji.

Marek Siwek

[r.g.]

[a.ł.]